

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правової політики

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-84

В И С Н О В О К

щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо безперешкодної реалізації місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування повноважень в галузі бюджету та фінансів (реєстр. № 5827-1 від 06 серпня 2021 року)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 09 серпня 2021 року Комітет з питань правової політики розглянув на своєму засіданні 03 листопада 2021 року (протокол № 74) проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо безперешкодної реалізації місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування повноважень в галузі бюджету та фінансів (реєстр. № 5827-1 від 06 серпня 2021 року), поданий народним депутатом України Демченком С.О. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою Законопроект розроблений з метою забезпечення безперешкодної реалізації місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування повноважень в галузі бюджету та фінансів. Місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування відіграють важливу роль у фінансуванні та матеріально-технічному забезпеченні закладів охорони здоров'я, освіти, культури територіальних громад, придбання енергоресурсів та забезпечення продуктами харчування таких закладів; забезпечення сталого функціонування мереж тепло-, водо-, газо-, енергозабезпечення; фінансування та організація заходів соціального захисту населення тощо.

Проте нормами чинного законодавства України передбачається можливість вживати заходи забезпечення позову шляхом накладення арешту на кошти, що знаходяться на рахунках місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в установах банків України та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, а також зупинення видаткових операцій на таких рахунках, що може поставити під загрозу виконання місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування покладених на них повноважень в галузі бюджету та фінансів, здійснення фінансування відповідних заходів та паралізувати критичну сферу діяльності відповідних територіальних громад.

Так, у Законопроекті пропонується внести зміни до Податкового та Бюджетного кодексів України, встановивши що не допускається забезпечення позову шляхом накладення арешту на кошти, що знаходяться на рахунках місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування в установах банків України та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів в частині видатків, які статтею 55 Бюджетного кодексу України визначено як захищені.

На думку суб'єкта права законодавчої ініціативи, прийняття Законопроекту забезпечить безперешкодну реалізацію місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування повноважень в галузі бюджету та фінансів; сприятиме усуненню ризиків припинення фінансування місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування заходів з: оплати праці працівників бюджетних установ; придбання медикаментів; забезпечення продуктами харчування; оплати комунальних послуг та енергоносіїв; соціального забезпечення; оплати послуг з охорони державних (комунальних) закладів культури; оплати енергосервісу та інші, у разі застосування заходів забезпечення позову.

Міністерство юстиції України (далі – Мін'юст) за результатами опрацювання Законопроекту зазначило, що запропоновані у ньому зміни не можуть бути підтримані з огляду на висловлені зауваження. Так, на думку Мін'юсту, запропоноване положеннями Законопроекту виокремлення суб'єкта, на який буде поширюватись закон, може призвести до порушення принципу рівності учасників судового процесу, гарантованого статтею 24 Конституції України. Крім того, звертається увага на необхідність дотримання принципу правової визначеності, який вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.

Інститут законодавства Верховної Ради України (далі – Інститут законодавства), розглянувши положення Законопроекту, висловив ряд зауважень та пропозицій до них, зокрема звернув увагу на окремі неточності технічного характеру. Крім того, підтримуючи необхідність безперешкодного доступу місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування до коштів місцевого бюджету, Інститут законодавства вважає за доцільне звернути увагу на те, що накладення арешту на кошти є одним із видів забезпечення позову, а отже – виконання судових рішень. Нemoжливість для особи домогтися виконання рішення, винесеного на її користь, протягом тривалого часу становить втручання у право на мирне володіння майном та є порушенням вимог параграфу 1 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та статті 1 Першого протоколу до неї. На переконання Інституту законодавства, внесення запропонованих Законопроектом змін може бути розцінено як порушення статті 129-1 Конституції України та конституційних прав громадян. Також Інститутом законодавства зазначається, що проведений аналіз офіційного сайту державної казначейської служби України, даних Єдиного державного реєстру судових рішень, Єдиного реєстру боржників, вибіркового аналізу офіційних сайтів місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, не свідчить на користь того,

що проблема накладення арешту на бюджетні кошти є системною і потребує законодавчого регулювання.

Верховний Суд, опрацювавши Законопроект, висловив свої зауваження до нього та зазначив, що його доцільно відхилити.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету дійшов висновку, що Законопроект не має впливу на показники бюджетів та може набирати чинності згідно із законодавством.

Обговоривши Законопроект, відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет з питань правової політики вирішив рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо безперешкодної реалізації місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування повноважень в галузі бюджету та фінансів (реєстр. № 5827-1 від 06 серпня 2021 року), поданий народним депутатом України Демченком С.О.

Голова Комітету

А.Є. КОСТІН

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Костін Андрій Євгенович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B0400000053E22E0027179400
Дійсний до: 28.04.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-26/03-2021/342167 від 05.11.2021

698314